

аварийного восстановления и, в конечном счете, преобразования своей технологической среды с помощью новых инноваций.

В целом, информационные технологии изменили то, как компании по всему миру взаимодействуют, нанимают сотрудников, ведут внешнюю торговлю, продают свою продукцию, проводят исследования и управляют глобальными цепочками поставок. Поэтому очень важно развивать ИТ и активно внедрять их в свой бизнес.

Появляются все больше новых технологических тенденций, среди которых особую важность стали занимать способы автоматизации ИТ, использование искусственного интеллекта, внедрение Интернет вещей (IoT) и многое другое. Многие крупные компании уже применяют эти технологии и имеют положительный эффект от их работы.

Список литературы

1. BusinessVibes. The Importance of Information Technology In Business Today // <https://www.business2community.com/>, - December 3, 2015.

2. Leonard, Kimberlee. The Disadvantages of Information Technology in Business Small Business - Chron.com, <http://smallbusiness.chron.com/disadvantages-information-technology-business-4020.html>, - February 6, 2019.

3. Spiceworks. The 2020 State of IT. The annual report on it budgets and tech trends // <https://www.spiceworks.com/marketing/state-of-it/report/>, - 2020.

Кәсіпкерлік құрылымды дамыту стратегиясын әзірлеудегі экономиканың цифрлық трансформациясы

Р.К.Андарова¹, Д.Б.Қабдраш²

¹Экономика және халықаралық бизнес кафедрасының профессоры, э.ғ.д.,

²"Экономика" мамандығы бойынша 1 курс магистранты

ark_roza@mail.ru, fotikamal97@mail.ru

^{1,2} Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті, Қарағанды қ.

Түйіндеме: Мақалада цифрлық экономика жағдайындағы кәсіпкерлік қызметтің сипаты берілген. Сонымен қатар, кәсіпкерлік құрылымдардың цифрлық өзгеру белгілері мен цифрлық кәсіпорынның негізгі қызметі айқындалады. Кәсіпкерлік құрылымның даму стратегиясын әзірлеудегі цифрлық трансформацияның технологиялары мен құралдардарының маңыздылығы қарастырылады.

Кілт сөздер: Цифрлық кәсіпкерлік, экономикалық жүйе, цифрлық трансформация, кәсіпкерлік құрылым, цифрлық кәсіпкерлік.

Қазіргі кезде экономикалық жүйенің барлық қатысушылары кәсіпкерлік құрылымның даму стратегиясын әзірлеуде цифрлық трансформацияның қажет екенін мойындайды. Цифрлық трансформация дегеніміз, бұл инновацияларды енгізу және бизнес-модельдерді қазіргі заманғы сандық экономика жағдайларына бейімдеу есебінен өндірістік және бизнес-процестерді сапалы жақсарту болып табылады.

Цифрлық кәсіпкерлікті іске асырудың алғашқы тәжірибелік қадамдары цифрландыру шын мәнінде кәсіпорынның бәсекеқабілеттілігін арттыруда маңызды артықшылықтар бере алатынын көрсетеді. Ғалымдардың пікірінше, кәсіпкерлік құрылымдардың қызметін цифрлық өзгерту қажеттілігі қазіргі экономикалық жүйедегі келесі қайшылықтарға негізделген:

- жедел талдауға жататын цифрлы қосымшалармен және цифрлы емес транзакциялық деректермен;

- цифрлы қызметтер мен цифрлы емес үдерістер;

- цифрлы өнімдер және сандық емес арналармен;

- бизнес-нәтижелерді болжаудың цифрлық модельдерімен және экономикалық жүйені дамытудың цифрлы емес стратегиясымен;

- осы процестерге әсер ететін серіктестер мен тұтынушылар тарапынан цифрлық ішкі үдерістер мен цифрлы емес экономикалық жүйелер.

Кәсіпкерлік құрылымның даму стратегиясын әзірлеуде цифрлық технологияларды енгізу үдерістерді компрессиялауда, олардың интеграциясы мен өзара байланысын жүзеге асыруға

мүмкіндік береді. Бұндай жағдайда үдерістердің компрессиясына зияткерлік активтер, электрондық құжат айналымы және деректерді талдау сияқты цифрлық элементтің құрамдас бөліктерінің қауіпсіз бір экономикалық жүйесіне мәлімет беру есебінен қол жеткізіледі [1]. Сонымен қатар, барлық жеткізу тізбегінің шеңберінде цифрлық технологияларды енгізу үрдістерді оңайлатуға және синхрондауға, сондай-ақ шешімдер қабылдау жағдайларын жан-жақты есепке алуда мынадай мүмкіндіктер береді:

1. Өндірістік процестерді басқару жүйесін оңтайландыру;
2. Профилактикалық техникалық қызмет көрсету және жөндеу;
3. Қосалқы бөлімшелердің бизнес-үдерістерін зерттеу;
4. Интеграцияланған жоспарлау және іске асыру;
5. Көлік, логистика, қоймаларды басқару және т. б.

Цифрлық трансформация кәсіпкерлік құрылымдардың жаңа іскерлік, экономикалық және басқару қағидаттарында жұмыс істеуі тиіс, олар цифрлық технологияларды өздері жүзеге асыра алмайтын "цифрлық кәсіпорындарға" айналдыруды көздейді. Цифрлық трансформация кәсіпкерлік құрылымдардың қалай жұмыс істейтінін және олардың қоршаған ортамен қалай өзара іс-қимыл жасағанын іргелі түрде қайта зерттейді. Соның ішінде тұтынушылар мен шаруашылық жүргізуші субъектілердің ынтымақтастығы мен өзара байланысы маңызды бағыт болып табылады.

Цифрлық кәсіпорын (Digital Enterprise) - ақпараттық технологияларды өз қызметінің барлық салаларында бәсекелестік артықшылығы ретінде пайдаланатын ұйым: өндіріс, бизнес-үдерістер, маркетинг және клиенттермен өзара іс-қимыл. Дәстүрлі компания сандық трансформация жолынан (Digital Transformation) өтіп, "сандық ойлау" компаниясына айналады [2].

Цифрландыру жағдайында кәсіпкерлік құрылымдардың қызметінің негізі білім экономикасы болып табылады. Шаруашылық жүргізуші субъектілердің негізгі қызметі тез өзгертін активтер жиынтығымен жұмыс істеу икемділігін қамтамасыз ететін экономикалық жүйені құру болып табылады. Кәсіпкерлік құрылымдар қызметінің цифрлық өзгеру белгілері:

1) Цифрлық өнімдер: өнімнің барлық мазмұны материалдық - заттық пішіннен сандық пішінге ауысады, бұл ретте өнімнің материалдық-заттық нысаны жоғалмайды, тек өнімді пайдаланудың цифрлық көрінуінсіз мүмкін болмайды;

2) Цифрлық бизнес-модельдер: цифрлық жабдықты оның барлық элементтері мен процестерінің үздіксіз мониторингімен ұштастыра пайдалану мүмкіндігі кәсіпорынның құндылығын құрудың барлық ішкі тізбектерін терең цифрландыруды ғана емес, бизнес пен оның барлық контрагенттері арасындағы тығыз әріптестік қатынастарды құруды талап ететін бизнесті жүргізудің түбегейлі жаңа нысандарының пайда болуына алып келеді;

3) Құнды жасау тізбектерін цифрлық басқару: кәсіпкерлік қызмет бизнес-платформалар құру жолымен өзінің барлық контрагенттері мен клиенттерімен терең кооперациялық желіге маманданады және салынады;

4) Цифрлық бизнес-үдерістер: пайдаланушылар сандық құжатпен тек арнайы қосымшалардың көмегімен ғана жұмыс істей алады, бұл ретте осы пайдаланушылардың әрекеттерін үйлестіру логикасы да арнайы қосымшалар мен деректерді талап етеді.

Кәсіпкерлік құрылымдар қызметінің цифрлық трансформациясының әсері қалыптасқан тәжірибені өзгертеді және типтік нарықтық мәміленің өзгеруіне әкеледі. Жаңа технологиялық жетістіктердің ағымдағы даму деңгейін ескере отырып, қазіргі уақытта шаруашылық жүргізуші субъектілердің қызметін цифрландырудың нысаналы жай-күйін және әртүрлі технологияларды енгізудің басымдығы маңызды міндеті болып табылады. Бұл ретте өзгерістердің әлеуетті революциялығын төмендету ұйымдық құрылымның, басқару үдерістерінің және даму стратегиясының тұрақтылығы мәселелерімен тікелей байланысты.

Кәсіпкерлік құрылымдар қызметін дамытуға және цифрлық трансформацияны мүмкін ету үшін кәсіпорындардағы басқарудың тиімді үдерістеріне бағытталған жүйе құру қажет. Себебі, тек өзінің негізгі бизнес-процестерін түсінетін шаруашылық жүргізуші субъект қана цифрлық экономикалық жүйе болады және бәсекелестерге қарсы күресте алға шыға алады [3].

Кәсіпкерлік құрылымның стратегиясын дамытудағы, басқарудағы ұйымдастырушылық тетіктерді цифрлық трансформациялаудың мақсаты - инновациялық қағидаттарда кәсіпорынның ұзақ мерзімді табысты бизнес-стратегиясын жүзеге асыру болып табылады, бұл өз кезегінде инновациялық дамуды жандандыруды және үйреншікті жұмыс процестерін сапалы және жаңа деңгейге көшіруді көздейді.

Әдебиеттер тізімі

1. Головина Т.А., Полянин А.В., Рудакова О.В., 2017. Развитие системы государственного стратегического управления предпринимательскими структурами на базе возможностей новой модели цифровой экономики // Вестник Воронежского государственного университета. Серия: Экономика и управление. 2017. № 2.
2. <http://www.docflow.ru/news/analytics/detail.php?ID=32175>
3. Стрельцов А.В., Яковлев Г.И., Никулина Е.Ю. Обеспечение конкурентных преимуществ промышленных предприятий и предпринимательство в условиях цифровой экономики//Проблемы развития предприятий: теория и практика. – 2018. – № 1.

Необходимость модернизации организационной структуры управления предприятием на современном этапе

Р.К. Андарова¹, Е.В. Попова²

¹ д.э.н., профессор кафедры экономики и международного бизнеса,

² магистрант 1-го года обучения по специальности «Деловое администрирование»
ark_roza@mail.ru graphmzzz@gmail.com

^{1,2} Карагандинский государственный университет им. Е.А. Букетова, г. Караганда

Аннотация: В данной статье приводится обоснование необходимости модернизации организационной структуры управления предприятием на современном этапе что необходимо еще на этапе подготовки программы развития организации и ее деятельности в длительной перспективе.

Ключевые слова: организационная структура управления, предприятие, модернизация.

Под модернизацией организационной структуры управления принято понимать ее обновление (иначе говоря, качественное изменение или реструктуризация), т.е. процесс перехода от прежнего состава, отношений и взаимоотношений субъектов управления, соответствующих предыдущей или же функционирующей организации, к новой, соответствующей. Новый объект - развивающаяся организация. Эффективная организационная структура должна позволять осуществление полной взаимосвязи должностных позиций, рычагов управления и целей организации.

В этом контексте для наилучшего понимания проблемы необходимо уточнить некоторые общие положения современной теории управления в отношении организационных структур.

Понятие «Организационная структура» подразумевает под собой то, как индивидуальная и командная работа в организации координируются. Для достижения целей и задач организации необходимо координировать и управлять индивидуальной работой. Структура является ценным инструментом в достижении координации, поскольку она определяет отношения отчетности (кто отчетывается перед кем), разграничивает формальные каналы связи и описывает, как отдельные действия отдельных лиц связаны друг с другом. Организации могут функционировать в нескольких различных структурах, каждая из которых имеет свои преимущества и недостатки. Хотя любая структура, которая не управляется должным образом, будет сталкиваться с проблемами, некоторые организационные модели лучше приспособлены для конкретных сред и задач.

Система управления организацией включает в себя совокупность всех служб организации, всех подсистем и коммуникаций между ними, а также процессов, обеспечивающих заданное функционирование.

Чем сложнее изменения или преобразования в объекте управления (локальном, модульном или системном), тем сложнее организационная структура для управления ими. Более того, при системных преобразованиях организации особенно велики требования к координации в организационной структуре системы управления. Координация становится как крайне необходимой, так и чрезвычайно сложной. Давайте рассмотрим это более подробно.

Непрерывный поиск новых организационных форм обусловлен коренными изменениями в природе конкуренции и экономики. Во-первых, сегодня преимущества заключаются не столько в управлении физическими и финансовыми активами, сколько в том, как компании согласовывают такие нематериальные активы, как работники умственного труда, исследования и разработки, и информационные технологии с требованиями своих клиентов. Во-вторых, возможности и проблемы, которые предоставляет глобализация, заставляют компании пересматривать многие предположения о